

Metsä

Tieto

Osaaminen

METLA

Hyvinvointi

METSÄSEKTORIN SUHDANNEKATSAUS 2011–2012

**Riitta Hänninen, Jussi Leppänen ja
Jari Viitanen**

20.10.2011

Sisällys

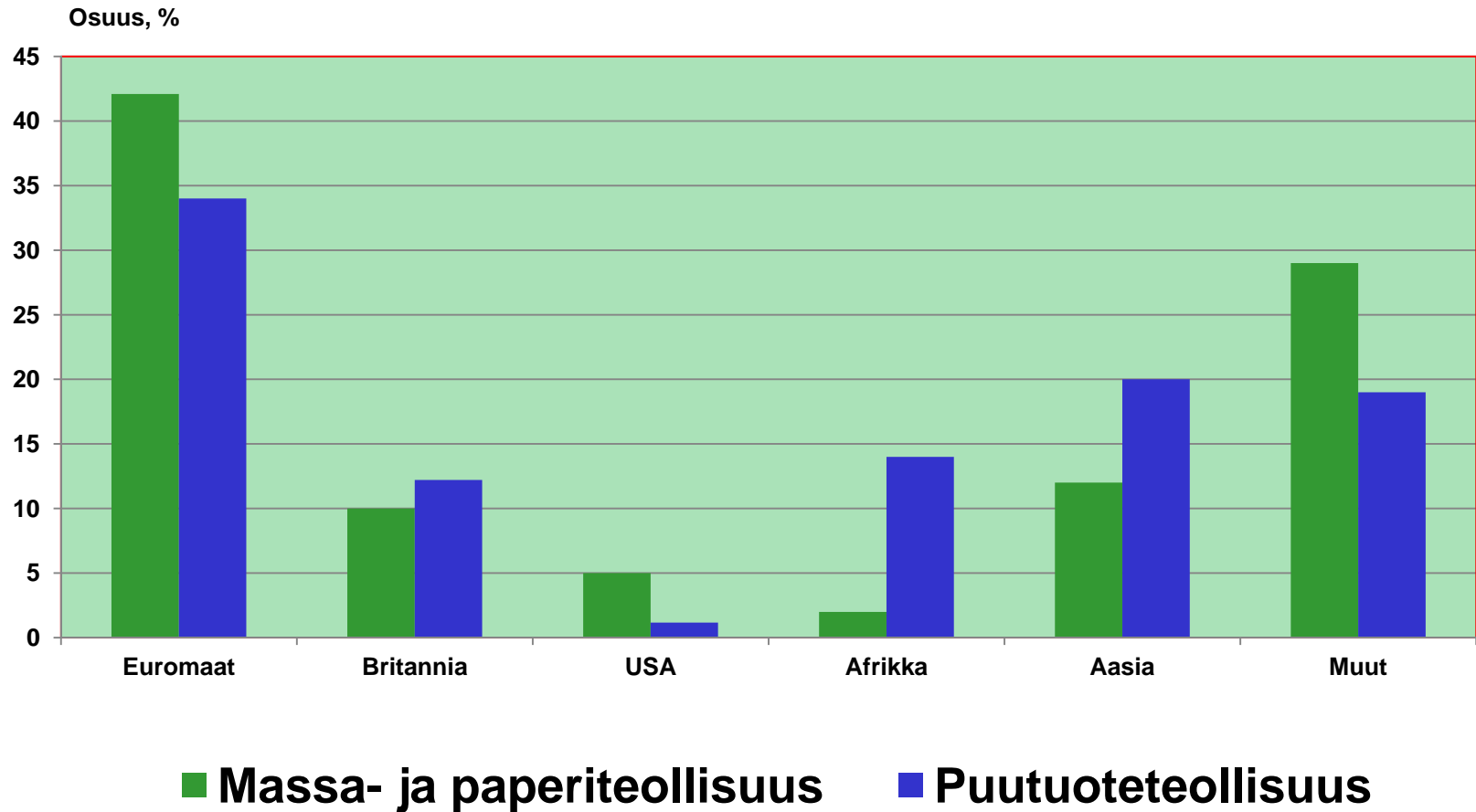
- **Maailmantalous ja vientimarkkinat**
- **Sahateollisuuden näkymät**
- **Massa- ja paperiteollisuuden näkymät**
- **Raakapuumarkkinat**
- **Yksityismetsätalous**

Maailmantalous ja vientimarkkinat

Ennusteiden taustaoletukset

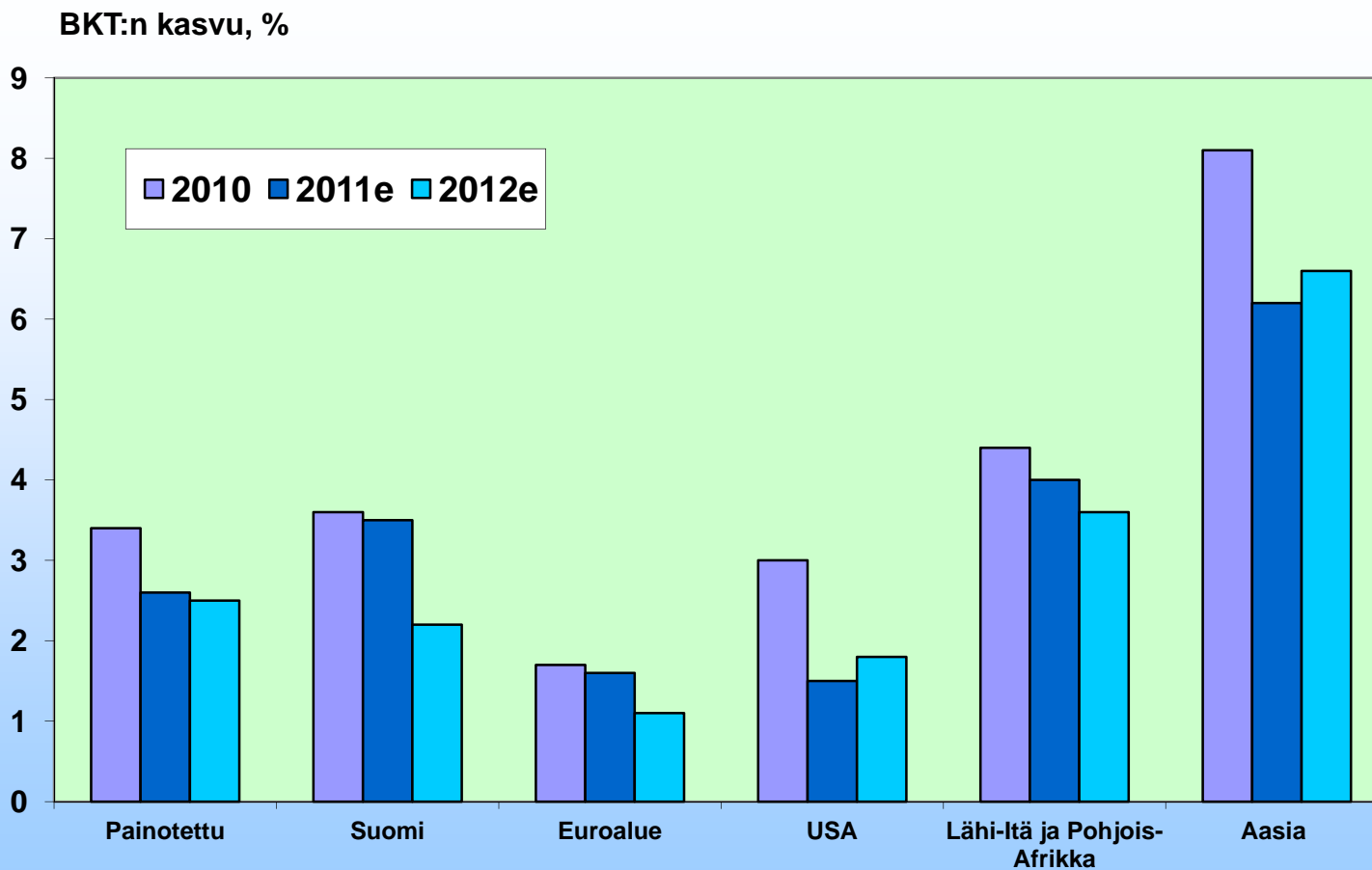
- **Ennusteet perustuvat 2011 lokakuun alun tietoihin:**
 - ✓ Euroalueella talouskasvu hidastuu merkittävästi loppuvuoden aikana. Vaikka uusi taantuma vältettäisiin kasvu alkaisi parantua aikaisintaan ensi vuoden loppupuolella.
 - ✓ Japanissa jälleenrakentaminen jakautuu useammalle vuodelle, Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä talous kasvaa, vaikka hidastuen
 - ✓ Suomen talous mukailee euroalueen talouskehitystä.
 - ✓ Inflaatio hidastuu.
 - ✓ EKP ei nosta ohjauskorkoa.
 - ✓ Euron ennakoidaan hieman heikentyvän muihin keskeisiin valuuttoihin nähden.
 - ✓ Suurin epävarmuustekijä: Velkakriisin vaikutukset euroalueen talouskehitykseen, jolloin jopa pitkäaikainen taantuma mahdollinen.

Metsäteollisuuden viennin arvo alueittain 2010

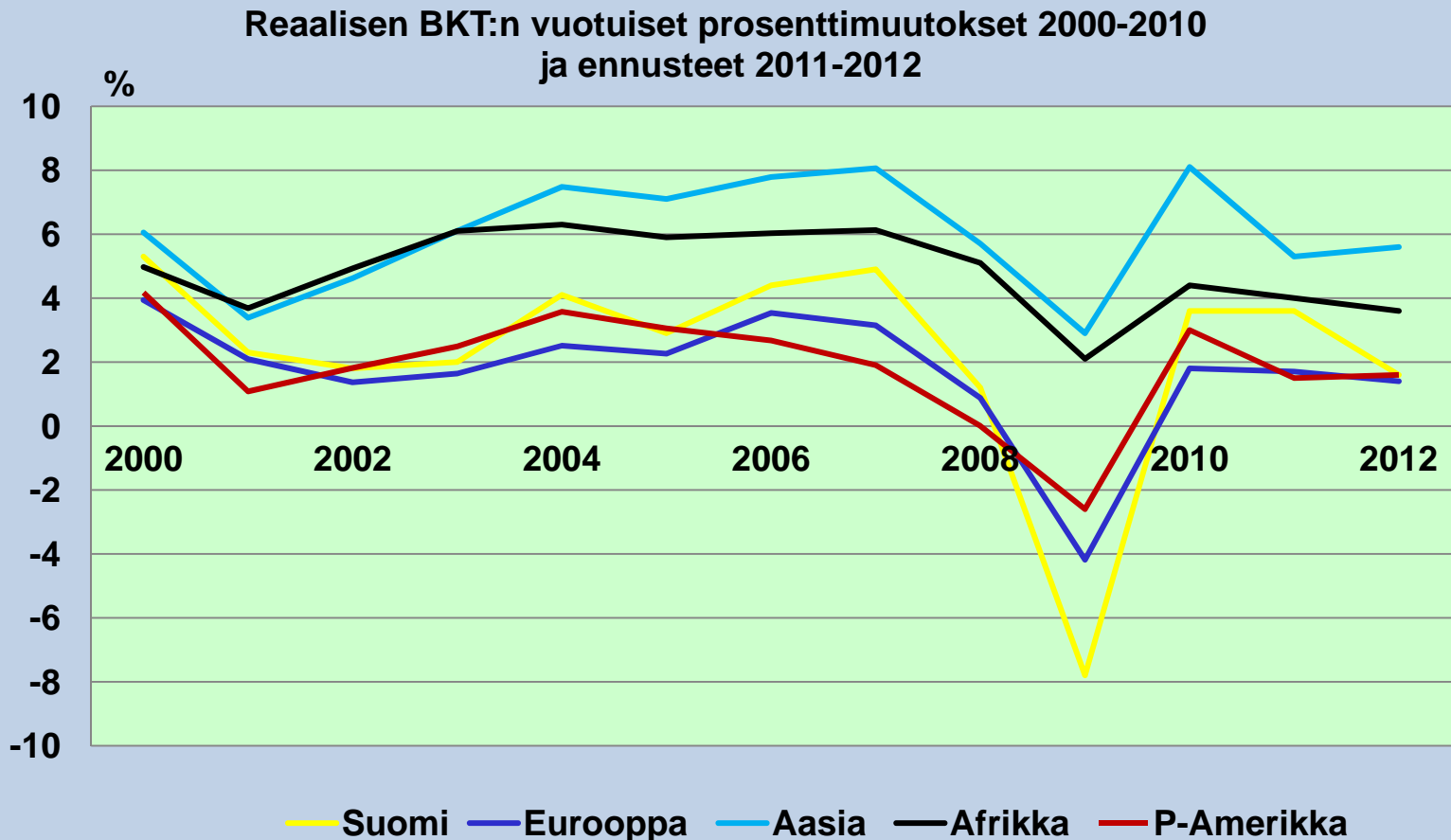
Lähteet: Tullihallitus ja Metla

Vientimarkkinoiden kasvuennusteita

Lähde: IMF 20.9.2011

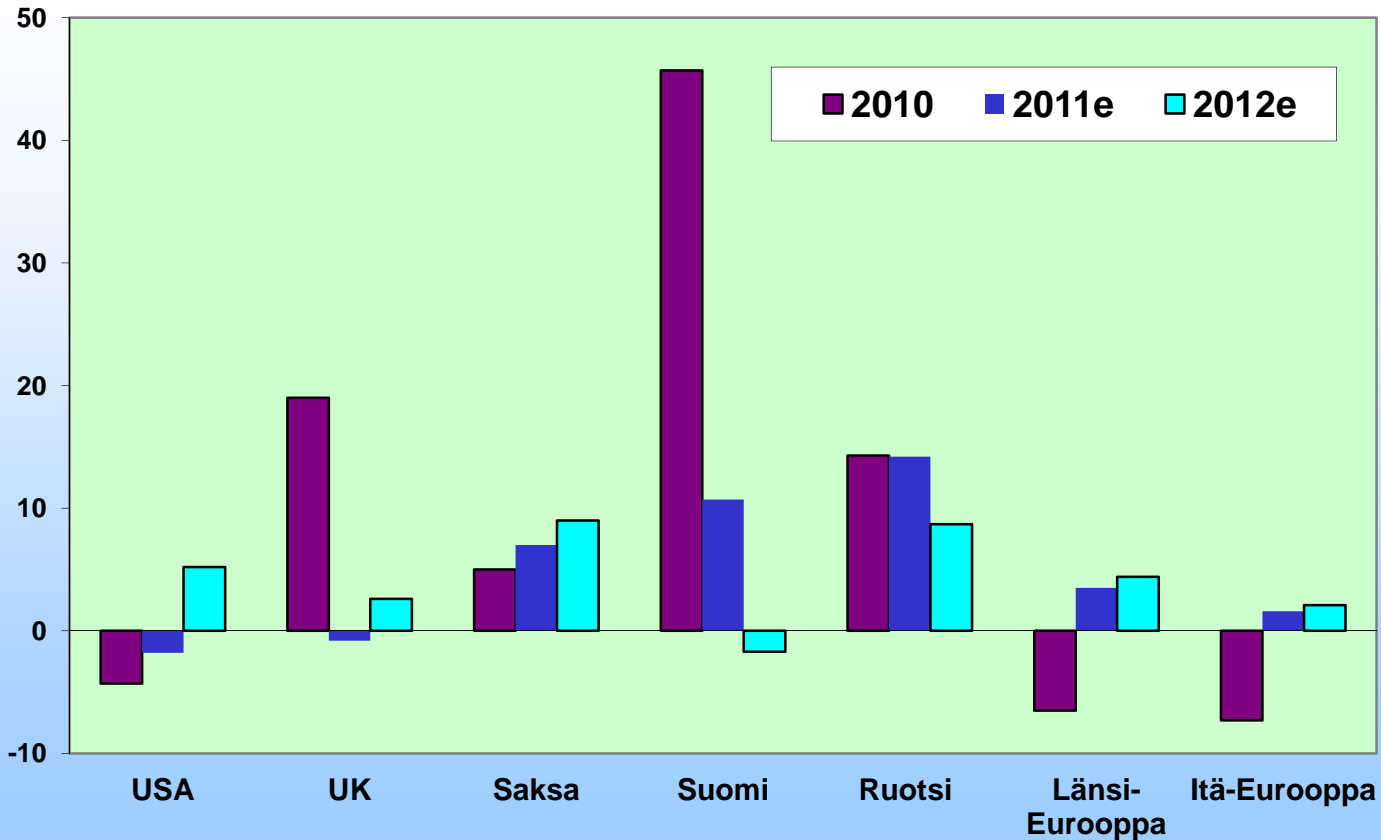
Vientimarkkinoiden kasvuennusteita

Lähde: IMF 20.9.2011

Asuntorakentamisen ennusteita

Uusien asuntojen
rakentaminen,
%-muutos

Lähteet: Euroconstruct/kesäkuu 2011, BMO/lokakuu 2011

Sahateollisuuden näkymät

Sahatavaran vientimarkkinat

Länsi-Eurooppa:

- ✓ Talouden epävarmuus heijastuu asuinrakentamiseen, kasvu heikkoa.
- ✓ Sahatavarasta ylitarjontaa, kilpailu lisääntyy, hinnan nousu taittunut.
- ✓ Uudet sahainvestoinnit lisäävät jo ennestään vallitsevaa ylitarjontaa.

Pohjois-Amerikka:

- ✓ Rakennusaloitusten määrä hienoisessa nousussa, mutta edelleen kaukana pitkän ajan keskiarvosta.
- ✓ Korjausrakentaminen pitää yllä sahatavaran kysyntää.

Aasia:

- ✓ Japanissa jälleenrakentaminen ajoittuu usealle vuodelle. Uusien asuntojen rakentaminen ja korjausrakentaminen kuitenkin kasvussa.
- ✓ Kiinassa sahatavaran kysyntä ja tuonti kasvavat luoden vientimahdollisuuksia eurooppalaisille tuottajille. Vaikutuksia pitemmällä aikavälillä Euroopan tarjontaan ja hintatasoon.

Pohjois-Afrikka:

- ✓ Infrastruktuurin rakentaminen jatkuu poliittisten levottomuuksien tasaantuessa.

Sahatavaramarkkinoiden kilpailu

Suomi:

- ✓ Alkuvuoden 2011 aikana hyvä kysyntä Euroopassa ja Japanissa kasvattivat sahatavaran vientiä ja viennin yksikköhintoja.
- ✓ Kesän jälkeen kysyntä on heikentynyt ja viennin yksikköhintojen nousu tasaantunut. 2012: tuotanto ja vienti supistuvat hieman.
- ✓ Suomessa alkuvuonna uusien asuntojen rakentaminen kasvoi voimakkaasti. Kesän jälkeen suhdannetilanne on nopeasti heikentynyt.
- ✓ Ensi vuonna rakentaminen vähenee tähän vuoteen verrattuna.
- ✓ Tuotannon rajoituksia odotettavissa loppuvuoden ja ensi vuoden aikana.

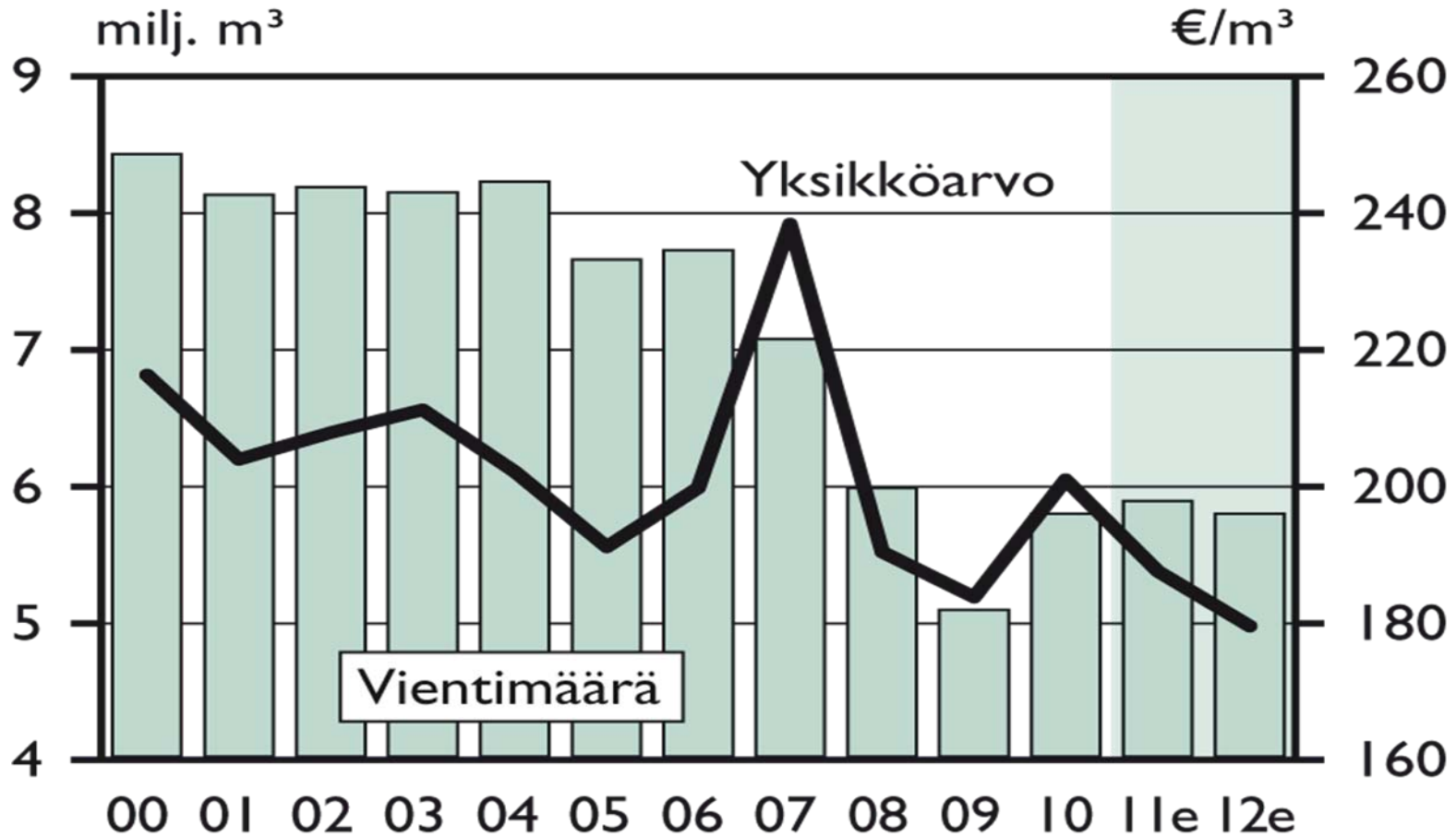
2011e: Tuotanto 9,6 milj. m³ (+2%),

2012e: Tuotanto 9,4 milj. m³ (-2%)

Epävarmuustekijöitä:

- ✓ Velkakriisin kärjistyminen kääntäisi nopeasti rakentamisen ja sahatavaran kysynnän laskuun Euroopassa.
- ✓ Euron ennakoitu heikkeneminen parantaa viennin hintakilpailukykyä euroalueen ulkopuolelle.

Sahatavaramarkkinoiden viennin määrä ja reaalin viennin keskihinta

Lähteet: Tullihallitus ja Metla

Massa- ja paperiteollisuuden näkymät

Paperimarkkinat

Länsi-Eurooppa:

- ✓ Maailmantalouden elpymisen myötä vuonna 2010 jatkunut kysynnän kasvu on taipunut alkuvuoden 2011 aikana.
- ✓ Euroopan heikkenevän taloustilanteen vuoksi paperien kysyntä pysyy heikkona myös loppuvuoden aikana.
- ✓ Vuonna 2012 kysynnän pieni paraneminen aikaisintaan vuoden loppupuolella.

Aasia ja Itä-Eurooppa:

- ✓ Kiinassa kulutus ja tuotanto jatkavat nopeaa kasvuaan. Sellun ja kierrätyskuidun kysyntä kasvavat.
- ✓ Kiinan kysyntä nostanut globaalisti paperi- ja kartonkituotteiden hintoja.
- ✓ Venäjä on kattanut lisääntyvää paperin ja kartongin kysyntää lisäämällä tuontia.

Yhdysvallat:

- ✓ Viime vuonna pitkästä aikaa kasvanut paperin kulutus ja tuotanto ovat alkuvuoden aikana kääntyneet jälleen laskuun.
- ✓ Kysyntä pysyy vaimeana myös ensi vuonna, sähköisten viestimien paino- ja kirjoituspaperia korvaava vaikutus jatkuu.

Paperimarkkinat

Suomessa:

- ✓ Paperin kokonaisviennin kasvu kääntyi laskuun jo 2011 toisella neljänneksellä.
- ✓ Tammi –heinäkuussa 2011 paperin viennin keskihinta oli 7 ja kartongin 10 prosenttia korkeammalla kuin tammi-heinäkuussa 2010. Hinnannousu hidastuu loppuvuoden aikana kysynnän hiipumisen vuoksi.

2011e: Paperin tuotanto 8,8 milj. t (-1%)

2012e: Paperin tuotanto 8,8 milj. t (0%)

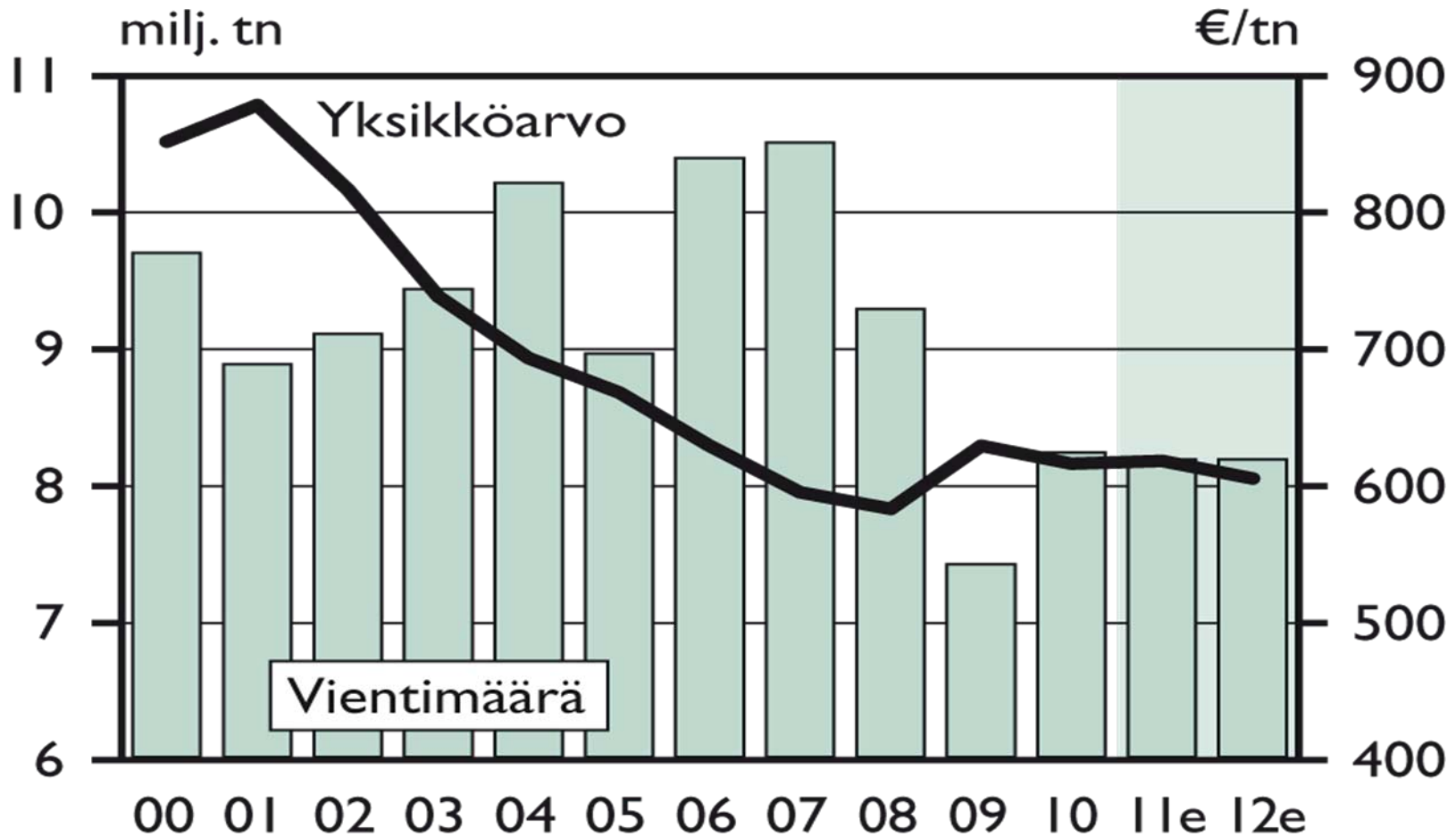
Epävarmuustekijöitä:

- ✓ Uusi taantuma Euroopassa vähentäisi paperi- ja kartonkituotteiden kulutusta ennakoitua enemmän painetun mainonnan ja pakkaamisen vähentyessä.
- ✓ Ylikapasiteetti ongelma pahentuisi, jos kysyntä heikkenisi edelleen.

Sellu:

- ✓ Kiinan kysyntä määrää markkinasellun hintakehityksen (kierrätyskuitu).
- ✓ Euroopassa paperin kysynnän aleneminen vähentäisi Suomen sellun tuotantoa.

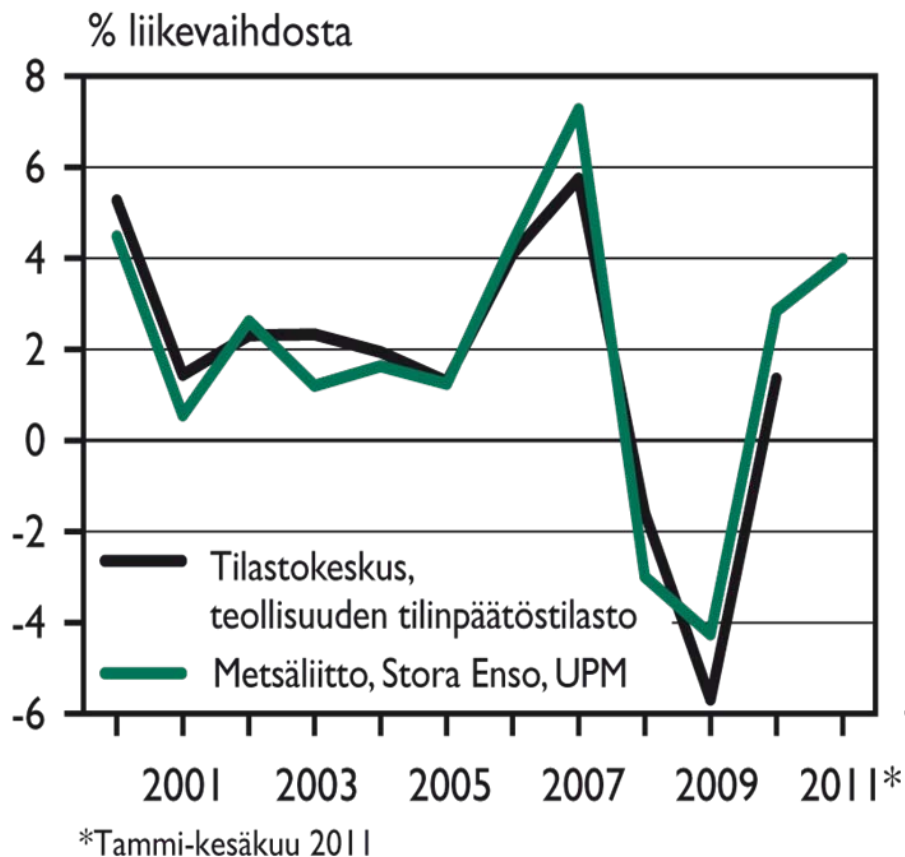
Paperin viennin määrä ja reaalin keskihinta

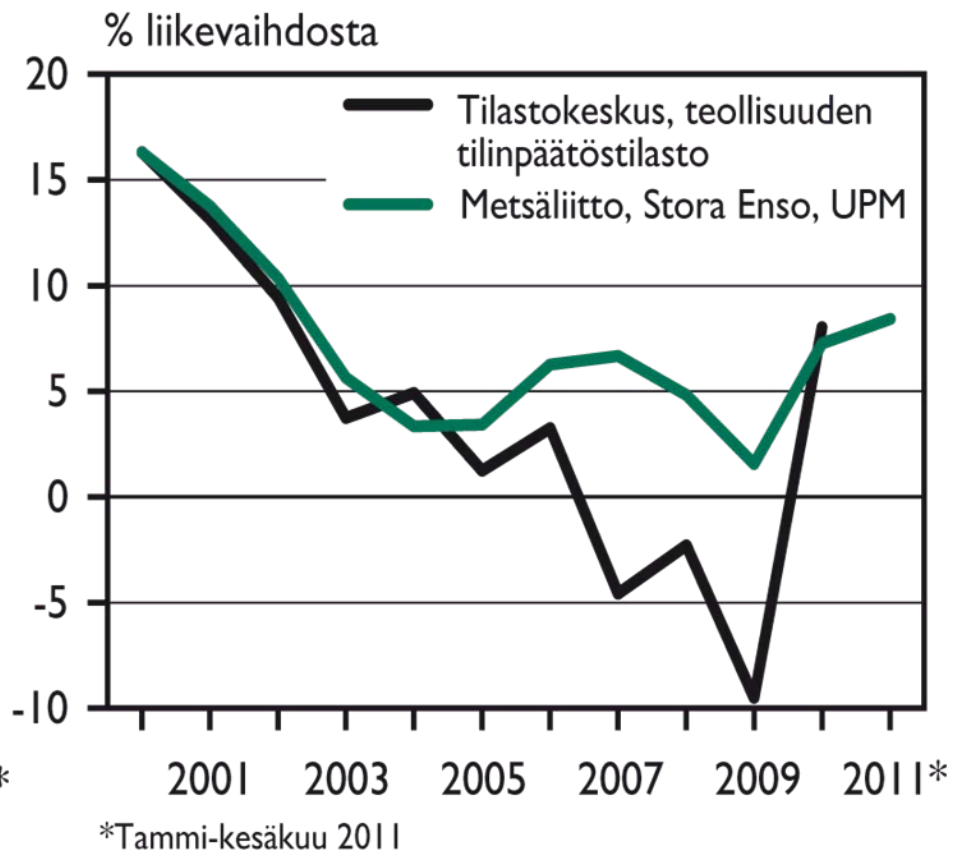
Lähteet: Tullihallitus ja Metla

Metsäteollisuuden kannattavuus

Puutuoteteollisuus

Massa- ja paperiteollisuus

Ennusteyhteenveto vuodelle 2012

Puutuoteteollisuus:

- Rakentamisen kehitys Euroopassa heikkoa, Suomessa rakentaminen vähenee.
- Heikentyvä euro lisää viennin kilpailukykyä euroalueen ulkopuolella.

Paperiteollisuus:

- Paperin kysynnän kasvu hiipuu Euroopassa ja USA:ssa.
- Venäjällä kulutus ja tuonti kasvussa.
- Kartongin kysyntä paino- ja kirjoituspapereita parempaa

	Tuotanto, milj.m ³ /t %-muutos	Vienti, milj. m ³ /t %-muutos	Viennin keskihinta, vuositason %-muutos
Sahatavara	9,4 milj.m ³ -2%	-2%	-2%
Vaneri	1,03 milj.m ³ -2%	-2%	-2%
Paperi	8,8 milj.t 0%	0%	1%
Kartonki	2,95 milj.t 2%	2%	2%

Raakapuumarkkinat

Raakapuumarkkinat

Tuotanto	2011e	2012e
Paperiteollisuus, %-muutos	- 1	0
Sahateollisuus, %-muutos	+ 2	- 2

2011:

- ✓ Sellun tuotanto lisää kuitupuun hakkuita, ja markkinahakkuut nousevat 53 miljoonaan kuutiometriin.
- ✓ Kuitupuiden kantohinnat nousevat 2–5 prosenttia vuositasolla.
- ✓ Sahatavaran kysynnän hiipuminen heijastuu loppuvuodesta havutukkien kantohintoihin, vuositasolla hinnat nousevat 3 prosenttia.
- ✓ Valmiin puutavaran varastojen arvioidaan kasvavan.
- ✓ Kuitupuun ja hakkeen tuonti kasvaa, raakapuun tuonti lisääntyy vajaat 1 milj. m³.

2012:

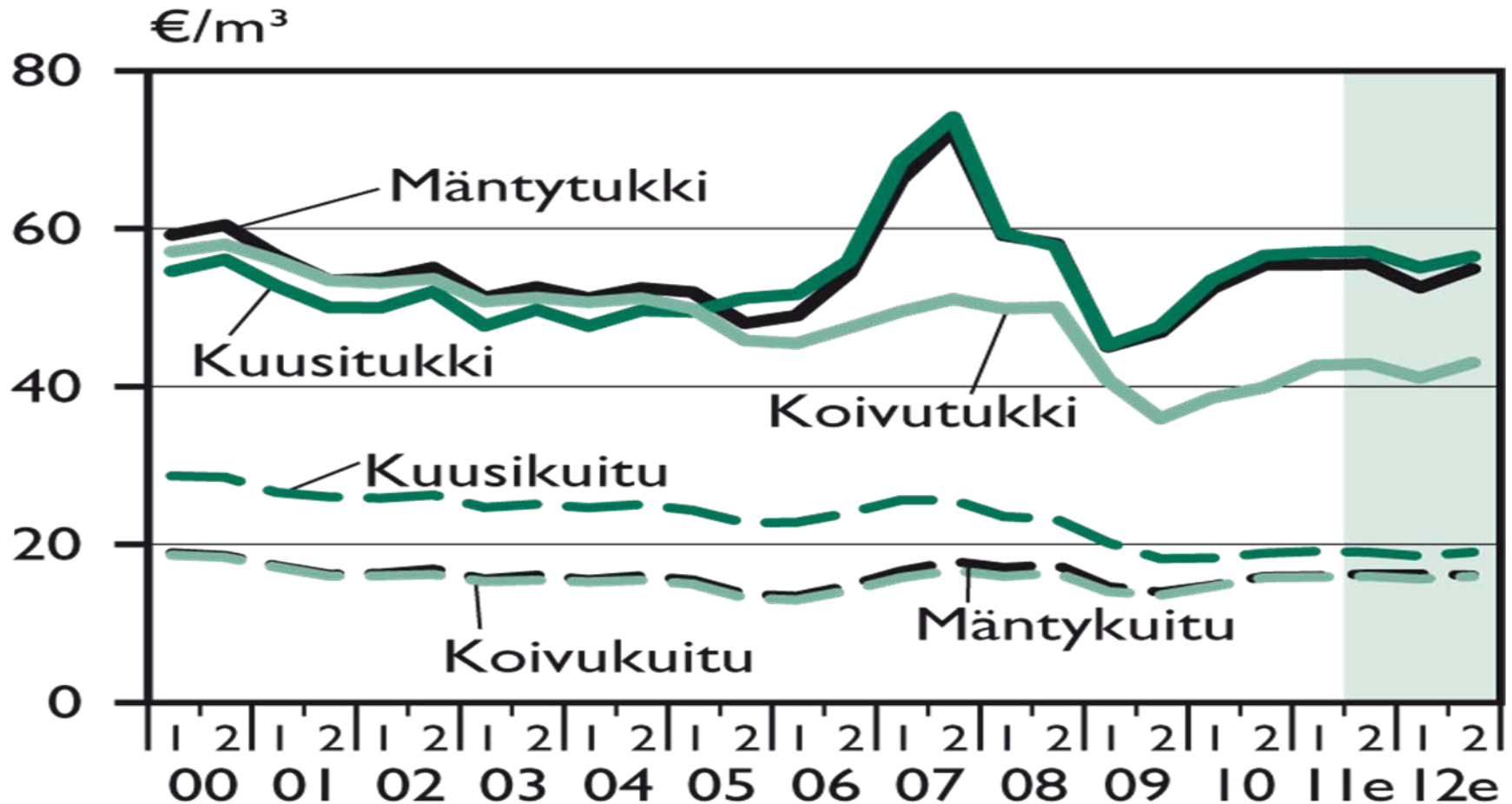
- ✓ Metsäteollisuuden heikentyvät suhdannenäkymät supistavat kotimaan markkinahakkuita 50 milj. m³:iin.
- ✓ Kotimaan kantohinnat alenevat hieman
- ✓ Raakapuun tuonti pysyy lähellä vuoden 2011 tasoa.
- ✓ Metsäenergian käyttö kasvaa 8 milj. m³:iin.

Markkinahakkuut ja tuonti

	2010	2011e		2012e	
	Milj. m ³	Milj. m ³	%	Milj. m ³	%
Markkinahakkuut yht.	52,0	53,0	2	49,9	-6
Tukkipuu	21,6	21,6	0	21,0	-3
Kuitupuu	30,0	31,0	3	28,6	-8
Raakapuun tuonti	11,5	12,3	7	12,7	3
Markkinahakkuut ja tuonti yht.	63,5	65,4	3	62,6	-4
Valmiin puutavaran varastot	10,7	12,6	17	12,4	-1

Lähteet: Metla ja Tullihallitus

Yksityismetsien reaaliset kantohinnat

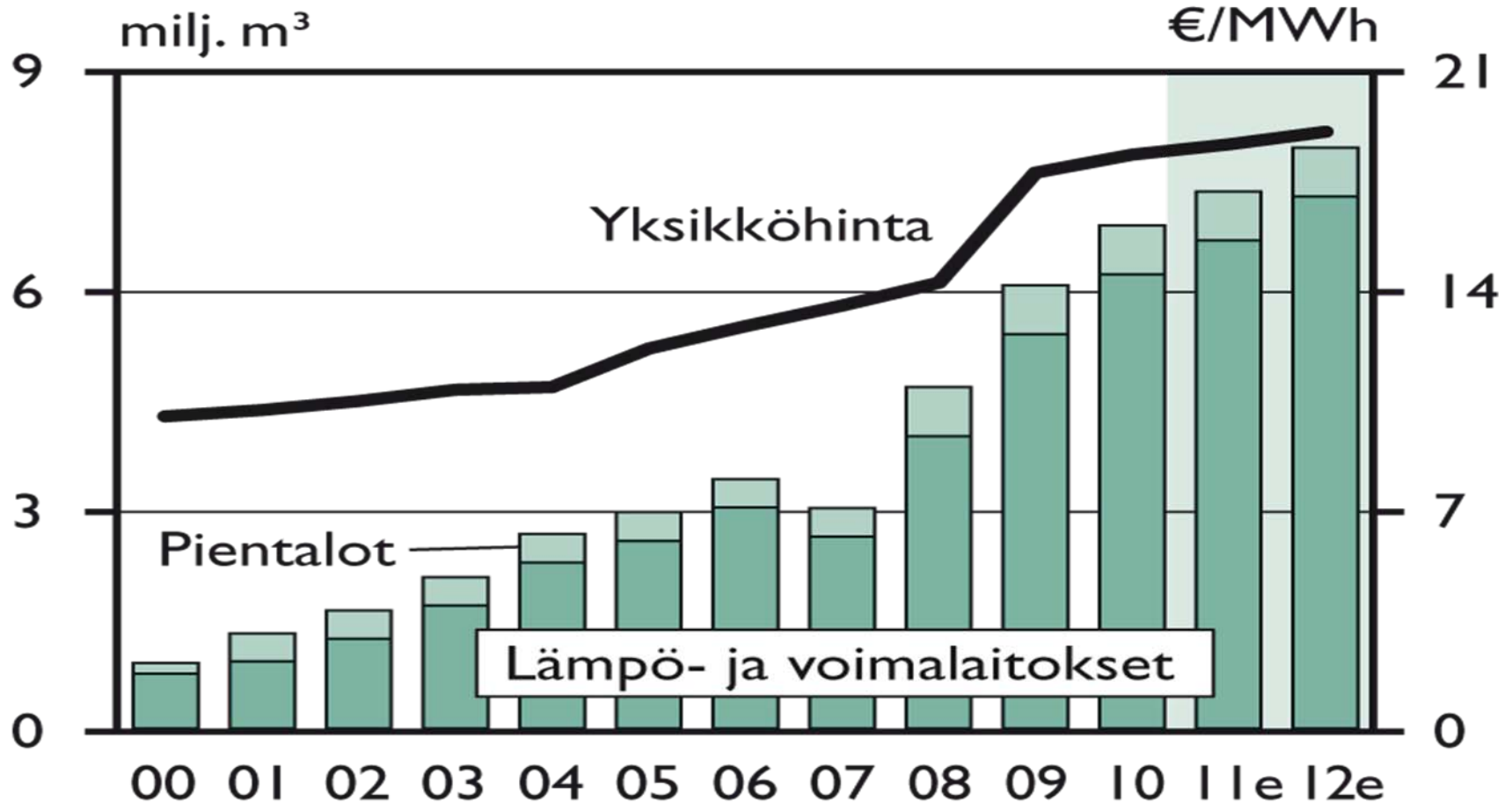
Lähteet: Metsäteollisuus ry ja Metla

Yksityismetsien keskimääräiset kantohinnat

	2010	2011e		2012e	
Puutavaralaji	€/m ³	€/m ³	%	€/m ³	%
Mäntytukki	54,0	55,5	3	54,2	-2
Kuusitukki	55,2	57,1	3	56,1	-2
Koivutukki	39,4	42,8	9	42,5	-1
Mäntykuitu	15,5	16,2	5	16,1	-1
Kuusikuitu	18,6	19,0	2	18,8	-1
Koivukuitu	15,5	15,9	3	15,8	-1

Lähteet: Metla ja Metsäteollisuus ry

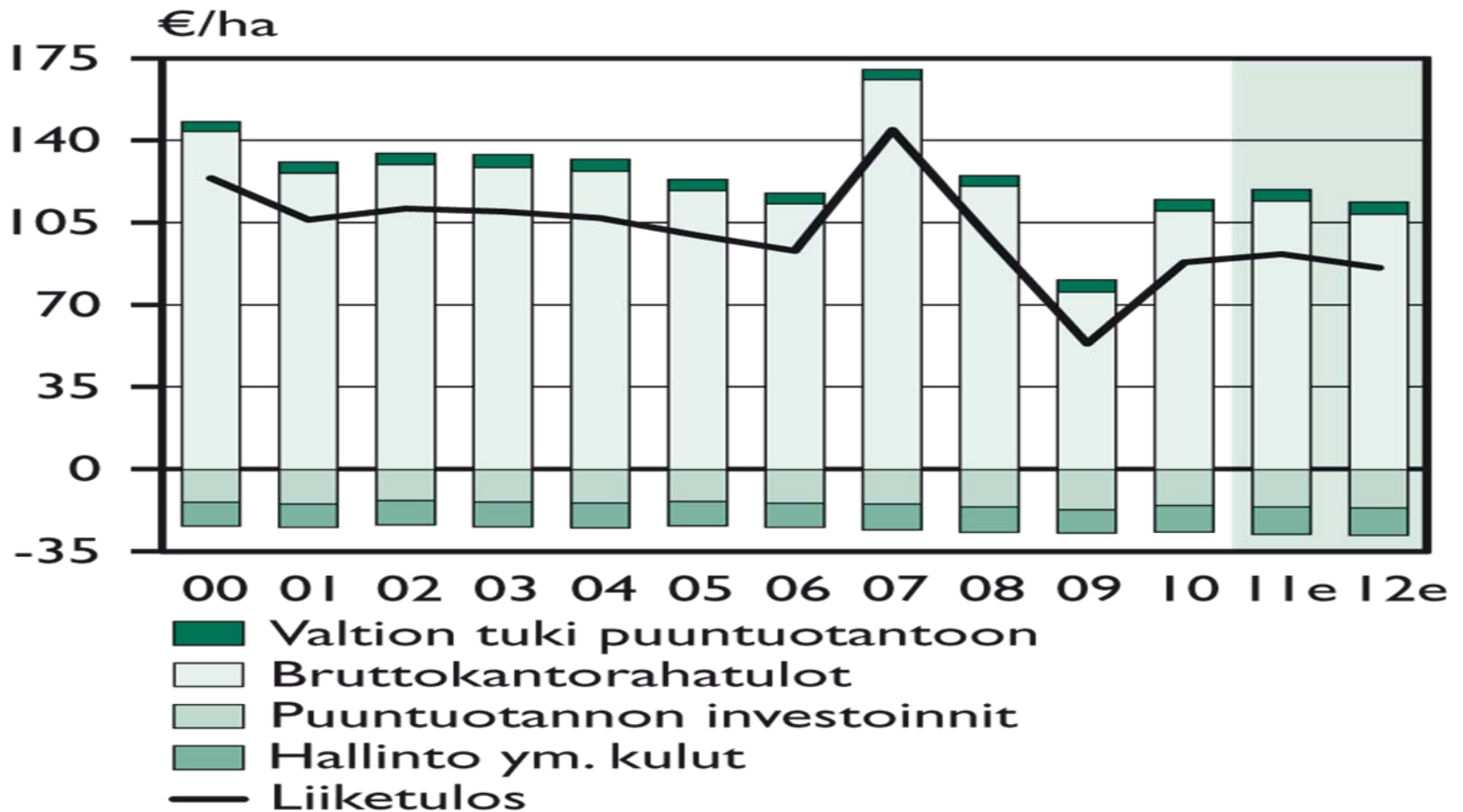
Metsähakkeen käyttö ja voimalaitoshinta

Lähteet: Metla ja Tilastokeskus

Yksityismetsätalous

Yksityismetsätalouden liiketulos, €/ha

Lähde: Metla

Bruttokantorahatut ja työllisyys

- ✓ Kotimaan kantohintojen ja markkinahakkuiden kasvu lisäävät yksityismetsätalouden kannattavuutta vielä vuonna 2011. Bruttokantorahatut nousevat 1,5 miljardiin euroon.
- ✓ Vuonna 2012 yksityismetsätalouden kannattavuus heikkenee ja bruttokantorahatut alenevat 1,4 miljardiin euroon.
- ✓ Työllisyyskehitys heijastaa markkinahakkuiden vaihteluita ja vuonna 2012 metsätalouden työllisyys alenee 21 100 henkilöön (-4%).

Suhdannekehityksessä suurta epävarmuutta :

Joudutaanko euroalueen velkakriisistä uuteen taantumahan?

- ✓ Euroopassa investoinnit ja kulutus alenisivat
- ✓ Metsäsektorin lopputuotteiden kysyntä ja hinnat laskisivat
- ✓ Taustalla paperin kysynnän rakennemuutos
- ✓ Vuoden 2012 suhdannekehitys voisi metsäsektorilla olla paljon tässä ennakoitua heikompi

Euroopassa edessä hitaan talouskasvun kausi, mutta pitemmällä aikavälillä:

- ✓ Paperin kysyntä kasvaa kehittyvillä markkinoilla, pakkausmateriaalien kysyntä kasvaa maailmalla
- ✓ Puun käytön edistämistoimet lisäävät sahatavaran ja puun käyttöä rakentamisessa
- ✓ Bioenergian tuotanto kasvaa
- ✓ Sellusta on moneksi

metsä

METLA

TIETO

hyvinvointi

osaaminen

Kiitos